

Innspill Kommuneplanens samfunnsdel

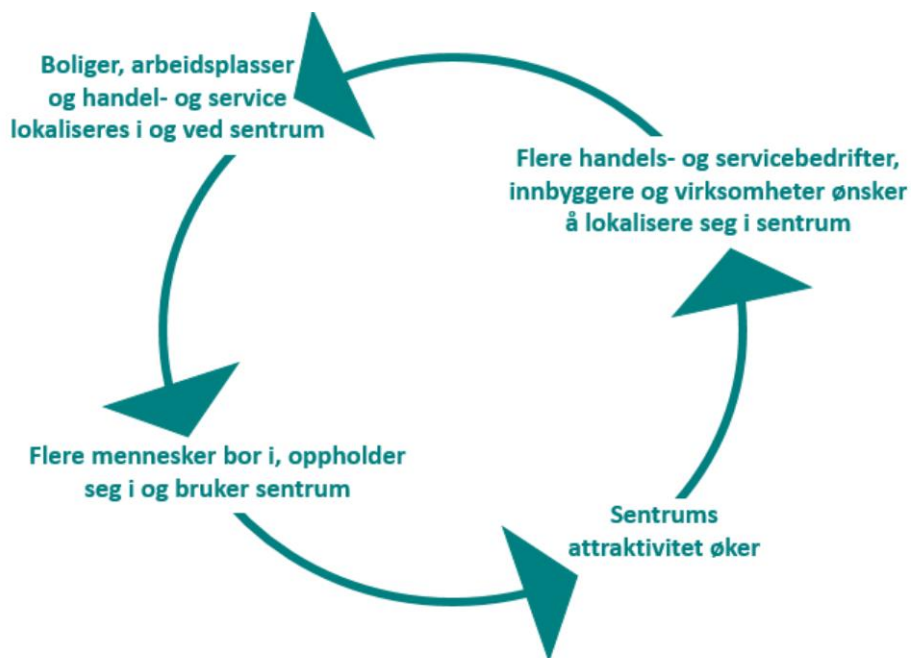
Larvik by ser at det gjort en god jobb med å utvikle et grundig dokument for videre fremtid for Larvik kommune. Dette dokumentet legger grunnlaget for kommunens visjon/kongstanke eller ambisjon, og vi håper at det kan resultere i en konkret visjon som kan kommuniseres og tilføre energi. Det var derfor overraskende å se når politikerne våre behandlet dokumentet i kommunestyre og flere politikere åpent forteller at de aldri har brukt dette sentrale dokumentet i sitt virke. De var tydelig at det konkrete trumfet det overordnede, noe som er forbi merkelig når politikk skal ivareta de lange linjer og fordeling av ressursene for å nå satte mål. Larvik trenger sårt en retning, og det er vårt håp at dette dokumentet kan gi oss nettopp dette.

Larvik by følger samfunnsplanen i at det mennesket i Larvik bør stå i sentrum. Det blir derfor viktig at visjonen gir mening for innbyggere og tiltrekker nye innbyggere og næringsliv. En tydelig visjon/retning/ambisjon/kongstanke vil lette beslutningsprosessene for et ja eller nei for administrasjonen på innspill. En visjon/kongstanke/ambisjon om hva Larvik skal være vil gi en etterlengtet forutsigbarhet og gjøre det lettere for andre å hjelpe Larvik til å nå ønsket målsetting.

Larvik by opplever Larvik som vagt og vanskelig å få tak på. Dette gjør Larvik vanskelig å kommunisere for å kunne øke kommunens og byens selvbilde og attraktivitet.

Larvik by opplever at mange av samfunnsplanens punkter og utfordringer går på attraktivitet, og ønsker at denne problemstillingen løftes inn i planen. I dag er det et kappløp mellom byer og kommuner om hvem som evner å fremstå som mest attraktive. I Vestfold/Telemark ligger byer og kommuner tett, og den som oppleves som mest attraktiv får en langt lettere hverdag. Statistisk sentralbyrå har fremskrevet befolkningstallet til 2040. Larvik vil da ha 2000 innbyggere ekstra, mens Sandefjord og Tønsberg vil få en økning på ca. 10.000. Det vil altså si 5 ganger fler enn Larvik. Boligprisene våre ligger bak på, og vi trenger flere arbeidsplasser med høyere utdanning.

Sentrum som attraktivitetsfaktor:

Trafikk økonomisk institutt har kommet frem til at Kommunene kan styrke Bysentra ved å:

- • Tilrettelegge for boliger med høy tetthet i og ved sentrum
- • Tilrettelegge for arbeidsplasser i og ved sentrum
- • Ikke bygge konkurrerende kjøpesentre utenfor sentrum
- • Tilrettelegge for kulturaktiviteter og andre aktiviteter i og ved sentrum
- • Tilrettelegge for butikker, kaféer, mv. i sentrum
- • Gjøre det trivelig å gå og være i sentrum ved å redusere biltrafikken

Telemark forskning har funnet to indikatorer på attraktivitet; Tillit og ambisjoner. Det er viktig at aktørene har tillit til hverandre og at tilliten kanaliseres i en retning i form av en felles ambisjon. Tallene i SSB indikerer tydelig at Larvik har en jobb å gjøre på dette, og ønsker at denne problemstillingen blir fanget opp i samfunnsplanen. TØI har kommet frem til at det letteste en kommune kan gjøre for å øke et steds attraktivitet, er å bygge opp et sterkt sentrum med opplevd urbanitet. Det er sentrum som formidler kommunens identitet og historie, og er lokomotivet for kommunens attraktivitet. Larvik sentrum og by har altfor lenge vært en salderingspost av forståelige grunner, men vi ser nå konsekvensen i redusert attraktivitet og bruk av sentrum. Dette er alvorlig, og vi ønsker en økt forståelse for denne problemstillingen og samarbeid i å styrke sentrum med urbane ambisjoner. Larvik by har i en årrekke blitt tappet for mennesker som naturlig kunne hatt sin hverdag i sentrum. Vi ser en utstrekking av sentrum i areal som reduserer kraften, og velmente tiltak som har fjernet sentrum fra kontakt med attraksjonskrefter som havfronten og bøkeskogen. Kommunale og statlige virksomheter har blitt trukket ut og øvrig næringsliv har blitt tilbudt tomter i

innfartsveier til eksisterende sentrum. Larvik bys medlemmer har selv stått for blomster, julepynt og aktiviteter i sentrum for å tilby et byliv, men ser at handel endrer seg lokalt og internasjonalt. Bruken av byen er i endring og handel blir mer og mer en konsekvens av opplevelser. Samtidig ser vi at ensomhet øker og at møteplasser blir mer og mer viktig. Hvem sitt ansvar er å skape byliv? Hvem skal ta regningen for dette? Kan Larvik være med å definere fremtidens bruk av byen? Vi tror det, men vi Larvik by evner ikke å gjøre dette alene lenger.

Hvis byene ikke blir brukt får hele kommunen en utfordring som stikker dypere enn man er klar over. Jeg har selv jobbet i en fra flyttingskommune på Sunnmøre, og det å slåss mot redusert attraktivitet er tungt. Bedrifter etablerer seg ikke, samferdsel blir vanskelig pga. mindre bruk, ungdom blir jaget vekk fra bygda pga. manglende fremtidshåp, og folketallet synker. Dette gir igjen færre arbeidsplasser i skoler, barnehager, og næring for øvrig. Da først er blir det lett å se hvordan alt henger sammen, men da er det ofte for seint. Larvik må ikke havne der, men den beskjedne befolkningsutviklingen vår er grunn til å trykke på panikk knappen. Ikke bare fordi den er i ferd med å stagnere, men vi sitter igjen med feil mennesker også. Larvik by savner fokus på denne problemstillingen i samfunnsplanen, og igjen tenker vi løsningen ligger i attraktivitetsarbeidet.

Larvik by har forsøkt å finne ut av hvem Larvik er som by og kommune. Hva skal vi forsterke og hva skal kommuniseres. Vi har vi funnet en menneskelig og attraktiv egenskap vi ser går igjen. Larvik kommune og by har en rekke gode eksempler på hendelser, personer og historier på skaperkraft, mot, nysgjerrighet, fremoverlentheth, eventyrlyst og nyskapning. Dette er derimot ikke så lett tilgjengelig, og jeg som daglig leder i Larvik by opplever stadig at Larviksfolk ikke kjenner til dette. Larvik by mener disse egenskapene kan oppsummeres i pionerånd, og at dette er en verdi som bør rendyrkes. Dette er en attraktiv menneskelig egenskap som kan gi energi til hele Larviks befolkning. Pionerånd gir en retning fra vugge til grav. Barnehager og skoler bør ha som ambisjon om å utdanne pionerer ved å lære barn og unge Pioneråndens egenskaper blant annet gjennom Pi parken. De voksne skal utføre og stimuleres til pionerånd i jobb, virke og etableringer, og de eldre skal behandles med verdighet og respekt som de pionerne de har vært i eget liv. Som en morsomhet ser vi at etter at vi fikk med Lardal viser til og med kartet vårt at Larvik er en fremoverlent, eventyrlysten og rakrygget pioner som faktisk vil noe. Vi ser at Lågen og veinettet nord/sør indikerer en sterk ryggrad. Det kan umulig være tilfeldig!

Larvik by mener videre pionerånd ikke er nok, det må også være en ambisjon som gir en retning. Bare på den måten kan samfunnsdelen bli et levende dokument og ikke bare et flott dokument med flott design og farger i en skuff.

En visjon, samfunnsdel, kommune eller by er ikke relevant hvis den ikke griper inn i folks hverdag, og jeg ser at byer og kommuner som har lykket har evnet å mobilisere til samarbeid og samhandling. Dette krever tillit og en kommuniserbar ambisjon som evner å engasjere.

«Si meg, hva kan du få til alene? Intet eller nesten intet! Så kall dine samarbeidspartnere sammen, meddel dem dine planer, deleger oppgavene etter evne og sammen kan dere bygge selve drømmeslottet, som du aldri ville fått til alene» Fritt etter Lezard

Innenfor Psykologien snakker man om Batesons logiske nivåer som handler om identitet og hvordan vi tar våre valg og foretar endring. Vi mener at den også kan fungere på kommune og bynivå:

På spørsmål hvem? Finner man identitet og hvorfor? Hjelper oss til å finne frem verdier og mål osv. Einstein mener at et problem eller uenighet kan bare løses på nivåer høyere enn der de har oppstått. Dette understreker viktigheten av å skape et felles store VI, og en enighet om en felles forståelse av hvem Larvik er og skal være.

Larvik by er derfor frimodige nok til å foreslå en visjon for neste periode:

Larvik skal oppleves internt og eksternt som et kraftsenter innenfor Bærekraft (sosial, økonomisk og miljø), med pionerånd.

Dette er en visjon det er lett og forstå, den gir mening for den enkelte, den gir en retning og den ber ikke om annet at det Larvik gjør skal gjøres med bærekraft og på en positiv annerledes måte, som kan gi Larvik en signatur og syretest. Hvis det ikke er bærekraftig eller skal gjøres med Pionerånd (Innovasjon/Mot/Nyskapning) blir det da riktig å gjøre det?

Denne tydeligheten gjør det lettere å jobbe i administrasjonen og ta kloke avgjørelser, som igjen gjør det langt mer interessant og morsomt å være politiker. En god visjon gir en retning på hvor man vil med arbeidet og vi får endelig en kurs for hvor vi vil med Larvik.

Visjonen forteller også om verden hvor vi vil, slik at det blir lettere for andre og hjelpe oss nærmere målet og tenk om det kunne gi oss en næringskluster tankegang og tiltrekke oss nye arbeidsgivere og arbeidstakere innenfor en riktig og fremtidsrettet næring; Bærekraft. Vi tror også foreldre kunne tenke seg å flytte til en kommune hvor barna vokser opp i et miljø som fremelsker individet, og de egenskapene som skaper attraktive menneskelige egenskaper fremtiden vil trenge. Selve «Larvik signaturen»; pionerånden som strekker seg tilbake til Kaupang, Jernskjegg, Grevskapstiden, polarhistorien, Tordenskjold, Thor Heyerdal, til dagens pionerer på Abax, Jotron, digitalisering, kulturkommune osv. Mange kan si de har det samme, men Larvik kan og bør sette det i system på en positiv annerledes måte. Sammen kan vi skape verdens beste Larvik.

Kunsten blir derfor å forvandle ord til handling, og at ledelsen sørger for at dette sentrale dokumentet når det blir ferdig, blir holdt levende i fremtidige debatter slik at man løfter blikket fra hva? Hvordan? Og Når til Hvem og Hvorfor? Slik at ikke Larvik løper etter hver eneste hare som krysser stien, men at man holder fast ved veivalget og oppstaket mål. Ingen planer har noen verdi hvis de ikke blir brukt, og planer blir lagt for å skape forutsigbarhet og fornuftig bruk av knappe ressurser. Evner man også å tenne en begeistring gir du planen energi som inviterer andre til å bli med, og drømmeslott kan bli konkretisert.

Larvik har spennende og viktige år foran seg, og siloer må rives og negative trender må gjøres til skamme. For å sitere Skien's store sønn; predikant broder Åge nytter det ikke å bare si halleluja, man må gjøre HALLELUJA!!